

Finansdepartementet

Finansmarknadsavdelningen

Förbättrade förutsättningar för effektiv resolution av banker

Fi2018/00632/B

Februari 2018

Promemorians huvudsakliga innehåll

I promemorian föreslås att det ska införas en ny fordringsklass i den svenska förmånsrättsordningen. Fordringar i den nya fordringsklassen ska tas ut efter oprioriterade fordringar men före efterställda fordringar. Det gäller fordringar som är hänförliga till skuldinstrument som inte är derivat eller innefattar derivat och vars ursprungliga löptid är minst ett år, om borgenärens rätt till betalning enligt förmånsrättslagen (1970:979) för en fordran hänförlig till ett sådant instrument framgår av det avtal och, i förekommande fall, prospekt som avser emissionen av instrumentet. Förslaget föranleder ändringar i förmånsrättslagen (1970:979) och lagen om resolution.

Det föreslås också att det i lagen om resolution ska tydliggöras dels turordningen vid tillämpning av skuldnedskrivningsverktyget i fråga om andra efterställda skulder än de relevanta kapitalinstrumenten, dels att skuldnedskrivningsverktyget ska tillämpas på kvalificerade skulder enligt förmånsrättsordningen i omvänd ordning.

Det föreslås slutligen att vissa felskrivningar i lagen (2014:966) om kapitalbuffertar ska rättas.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 29 december 2018.

Innehållsförteckning

Promemorians huvudsakliga innehåll	2
1 Lagtext	4
1.1 Förslag till lag om ändring i förmånsrättslagen (1970:979)	4
1.2 Förslag till lag om ändring i lagen (2014:966) om kapitalbuffertar	5
1.3 Förslag till lag om ändring i lagen (2015:1016) om resolution	7
2 Ärendet och dess beredning	8
3 Bakgrund	8
3.1 Krishanteringsregelverket	8
3.2 Kapitaltäckningsregelverket	10
3.3 Bankpaketet	10
3.4 Den svenska förmånsrättsordningen	12
3.5 Turordningen vid tillämpning av skuldnedskrivningsverktyget	13
4 En ny fordringsklass i förmånsrättsordningen	14
5 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser	15
6 Konsekvensanalys	16
7 Författningskommentar	18
7.1 Förslaget till lag om ändring i förmånsrättslagen (1970:979)	18
7.2 Förslaget till lag om ändring i lagen (2014:966) om kapitalbuffertar	18
7.3 Förslaget till lag om ändring i lagen (2015:1016) om resolution	18
Bilaga Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2017/2399 av den 12 december 2017 om ändring av direktiv 2014/59/EU vad gäller rangordningen av skuldinstrument utan säkerhet i en insolvenshierarki	20

1 Lagtext

1.1 Förslag till lag om ändring i förmånsrättslagen (1970:979)

Härigenom föreskrivs¹ att 18 § förmånsrättslagen (1970:979)² ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

18 §³

Fordringar som inte är förenade med förmånsrätt har inbördes lika rätt. En borgenär kan *dock* enligt fordringsavtalet ha rätt till betalning först efter övriga borgenärer.

Fordringar som inte är förenade med förmånsrätt har inbördes lika rätt. *Fordringar som är hänförliga till skuldinstrument som avses i 21 kap. 15 § 3 b lagen (2015:1016) om resolution tas dock ut efter fordringar enligt första meningen.* En borgenär kan *vidare* enligt fordringsavtalet ha rätt till betalning först efter övriga borgenärer.

Har en fordran särskild förmånsrätt i viss egendom men räcker egendomen inte för att betala fordringen, behandlas återstoden av denna som en fordran utan sådan förmånsrätt.

Denna lag träder i kraft den 29 december 2018.

¹ Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2017/2399/EU av den 12 december 2017 om ändring av direktiv 2014/59/EU vad gäller rangordningen av skuldinstrument utan säkerhet i en insolvenshierarki.

² Lagen omtryckt 1975:1248.

³ Senaste lydelse 2008:988.

1.2 Förslag till lag om ändring i lagen (2014:966) om kapitalbuffertar

Härigenom föreskrivs¹ att 1 kap. 2 § lagen (2014:966) om kapitalbuffertar ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

2 §²

I denna lag betyder

1. blandade finansiella moderholdingföretag inom EES: företag som avses i artikel 4.33 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 av den 26 juni 2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012 (tillsynsförordningen),

2. dotterföretag: sådant företag som avses i artikel 4.16 i tillsynsförordningen,

3. EES: Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,

4. ESRB: Europeiska systemrisknämnden enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1092/2010 av den 24 november 2010 om makrotillsyn av det finansiella systemet på EU-nivå och om inrättande av en europeisk systemrisknämnd,

5. finansiella moderholdingföretag inom EES: företag som avses i artikel 4.31 i tillsynsförordningen,

6. institut: kreditinstitut enligt lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse, Svenska skeppshypotekskassan och värdepappersbolag,

7. kapitaltäckningsdirektivet: Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/36/EU av den 26 juni 2013 om behörighet att utöva verksamhet i kreditinstitut och om tillsyn av kreditinstitut och värdepappersföretag, om ändring av direktiv 2002/87/EG och om upphävande av direktiv 2006/48/EG och 2006/49/EG,

8. kärnprimärkapital: kapital som avses i artikel 50 i tillsynsförordningen,

9. moderinstitut inom EES: företag som avses i artikel 4.68 i tillsynsförordningen,

1. blandade finansiella moderholdingföretag inom EES: företag som avses i artikel 4.1.33 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 av den 26 juni 2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012 (tillsynsförordningen),

2. dotterföretag: sådant företag som avses i artikel 4.1.16 i tillsynsförordningen,

5. finansiella moderholdingföretag inom EES: företag som avses i artikel 4.1.31 i tillsynsförordningen,

9. moderinstitut inom EES: företag som avses i artikel 4.1.29 i tillsynsförordningen,

¹ Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/36/EU av den 26 juni 2013 om behörighet att utöva verksamhet i kreditinstitut och om tillsyn av kreditinstitut och värdepappersföretag, om ändring av direktiv 2002/87/EG och om upphävande av direktiv 2006/48/EG och 2006/49/EG.

² Senaste lydelse 2017:1150.

10. *på grupp- eller undergruppsnivå*: det sätt som institut i enlighet med bestämmelser om tillsyn på gruppnivå i artiklarna 6–24 i tillsynsförordningen ska uppfylla ställda krav,

11. *systemrisk*: risk för en störning i det finansiella systemet som kan få allvarliga negativa konsekvenser för det finansiella systemet och samhälls-ekonomin,

12. *systemviktigt institut*: ett institut vars fallissemang eller bristande funktion kan leda till systemrisk,

13. *tillsynsförordningen*: Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 av den 26 juni 2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012,

14. *totalt riskvägt exponeringsbelopp*: det belopp som avses i artikel 92 i tillsynsförordningen,

15. *värdepappersbolag*: ett värdepappersföretag som avses i artikel 4.1.2 i tillsynsförordningen när det är ett svenskt aktiebolag, och

16. *värdeöverföringar kopplade till kärnprimärkapitalet*:

a) utbetalning i form av en kontant utdelning,

b) fondemission eller partiell fondemission eller överföring eller utdelning av helt eller delvis betalda fondaktier eller andra kapitalinstrument som anges i artikel 26.1 a i tillsynsförordningen,

c) inlösen eller uppköp av egna aktier eller andelar eller andra kapitalinstrument som anges i artikel 26.1 a i tillsynsförordningen,

d) återbetalning av belopp som utbetalas med anknytning till kapitalinstrument som anges i artikel 26.1 a i tillsynsförordningen,

e) en överföring eller utdelning av poster som avses i artikel 26.1 b-e i tillsynsförordningen.

Denna lag träder i kraft den 29 december 2018.

1.3 Förslag till lag om ändring i lagen (2015:1016) om resolution

Härigenom föreskrivs¹ att 21 kap. 15 § lagen (2015:1016) om resolution ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

21 kap.

15 §

För att skuldnedskrivning eller konvertering ska ske med totalbeloppet enligt 13 §, ska Riksgäldskontoret vidta följande åtgärder:

1. Först ska någon av de åtgärder som anges i 16 kap. vidtas beträffande aktier eller andelar i företaget i resolution.

2. Därefter ska de relevanta kapitalinstrumenten skrivas ned eller konverteras till aktier eller andra äganderättsinstrument i följande ordning:

- a) övriga primärkapitalinstrument,
- b) supplementärkapitalinstrument.

3. Om åtgärderna i 1 och 2 inte är tillräckliga, ska de kvalificerade skulderna skrivas ned eller konverteras till aktier eller andra äganderättsinstrument enligt förmånsrättsordningen.

3. Om åtgärderna i 1 och 2 inte är tillräckliga, ska de kvalificerade skulderna skrivas ned eller konverteras till aktier eller andra äganderättsinstrument *i följande ordning:*

- a) *andra efterställda skulder än de relevanta kapitalinstrumenten,*
- b) *skuldinstrument som inte är derivat eller innefattar derivat och vars ursprungliga löptid är minst ett år, om borgenärens rätt till betalning enligt förmånsrättslagen (1970:979) för en fordran som är hänförlig till ett sådant instrument framgår av det avtal och, i förekommande fall, prospekt som avser emissionen av instrumentet,*
- c) *enligt förmånsrättsordningen i omvänd ordning.*

Denna lag träder i kraft den 29 december 2018.

¹ Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2017/2399/EU av den 12 december 2017 om ändring av direktiv 2014/59/EU vad gäller rangordningen av skuldinstrument utan säkerhet i en insolvenshierarki.

2 Ärendet och dess beredning

Europaparlamentet och rådet har antagit direktiv 2017/2399/EU av den 12 december 2017 om ändring av direktiv 2014/59/EU vad gäller rangordningen av skuldinstrument utan säkerhet i en insolvenshierarki, förkortat ändringsdirektivet, se *bilaga 1*. Ändringsdirektivet trädde ikraft den 28 december 2017 och ska vara genomfört i medlemsstaterna och börja tillämpas senast den 29 december 2018.

I promemorian behandlas genomförandet av ändringsdirektivet.

3 Bakgrund

3.1 Krishanteringsregelverket

Allmänt

Avsaknaden av lämpliga ramar för hantering av banker i kris tvingade regeringar runt om i världen att lämna ekonomiskt stöd till banker i kölvattnet av finanskrisen 2008. För att öka motståndskraften hos banker i Europeiska unionen (EU), minska riskerna för framtida finanskriser och minska kostnaderna för skattebetalarna i händelse av en finanskris, genomfördes en genomgripande reform som bl.a. resulterade i Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/59/EU av den 15 maj 2014 om inrättande av en ram för återhämtning och resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av rådets direktiv 82/891/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/24/EG, 2002/47/EG, 2004/25/EG, 2005/56/EG, 2007/36/EG, 2011/35/EU, 2012/30/EU och 2013/36/EU samt Europaparlamentets och rådets förordningar (EU) nr 1093/2010 och (EU) nr 648/2012, förkortat krishanteringsdirektivet.

Genom krishanteringsdirektivet introducerades ett särskilt förfarande för att rekonstruera eller avveckla vissa finansiella företag – framför allt banker – i kris, som ett alternativ till normala insolvensförfaranden (likvidation eller konkurs) när dessa skulle medföra stora samhälls-ekonomiska kostnader. Detta förfarande benämns resolution.

Krishanteringsdirektivet genomförs i svensk rätt framför allt av lagen (2015:1016) om resolution, förkortad LOR (prop. 2015/16:5).

Resolution

Resolution innebär förenklat att resolutionsmyndigheten (i Sverige Riksgäldskontoret) får ta kontroll över en bank i kris i syfte att rekonstruera eller avveckla verksamheten. Som huvudregel gäller att en bank ska försättas i resolution om banken fallerar eller sannolikt kommer att falla, det inte finns några alternativa åtgärder som inom rimlig tid skulle avhjälpa eller förhindra fallissemang och resolution ligger i det allmännas intresse (t.ex. för att skydda kritiska verksamheter, skydda offentliga medel eller upprätthålla den finansiella stabiliteten). Resolution innebär att ägare och borgenärer ska bära förluster i den mån det är möjligt. I

resolution ska garanterade insättningar skyddas och ingen borgenär ska få ett sämre utfall än som hade varit fallet i konkurs eller likvidation.

Skuldnedskrivningsverktyget

Ett centralt verktyg i resolution är skuldnedskrivningsverktyget. Skuldnedskrivningsverktyget gör det möjligt för Riksgäldskontoret att, efter det att ägarna har burit sin del av förlusterna, skriva ned skulder eller konvertera skulder till eget kapital i syfte att låta borgenärerna bära sin del av förlusterna. Skuldnedskrivning och konvertering sker i en viss turordning. Verktyget kan således användas för att absorbera förluster och återkapitalisera en bank i kris, så att bankens livskraft kan återställas. Skuldnedskrivningsverktyget innebär att det i första hand är ägare och borgenärer – inte skattebetalarna – som kommer att bära förlusterna i en bank i kris.

Bestämmelser om skuldnedskrivning finns i 21 kap. LOR.

Kvalificerade skulder

För att nedskrivning eller konvertering av skulder (skuldinstrument) till eget kapital ska kunna ske – och resolution vara framgångsrik – måste en tillräcklig mängd nedskrivnings- och konverterbara skulder finnas i banken. Skuldnedskrivningsverktyget kan i princip tillämpas på alla skulder som inte har undantagits från verktygets tillämpningsområde, dvs. på alla kvalificerade skulder. Kvalificerade skulder är skulder som inte ingår i kapitalbasen (se avsnitt 3.3) och som av olika skäl inte anses olämpliga att skriva ned eller konvertera (jfr prop. 2015/16:5 s. 549).

Bestämmelser om kvalificerade skulder finns i 2 kap. 2 § LOR.

Minimikravet på nedskrivningsbara skulder (MREL)

För att säkerställa att en tillräcklig mängd nedskrivnings- och konverteringsbara skulder finns i banken, ska bankerna uppfylla ”minimikravet på nedskrivningsbara skulder” (Minimum Requirement for own funds and Eligible Liabilities, MREL).

För att skulder ska kunna beaktas för att uppfylla MREL är det inte tillräckligt att skulderna är kvalificerade, de måste även uppfylla vissa villkor. De kvalificerade skulder som uppfyller dessa villkor benämns medräkningsbara kvalificerade skulder.

MREL anger hur stora bankens medräkningsbara kvalificerade skulder och kapitalbas minst måste vara i förhållande till bankens totala skulder och kapitalbas. Riksgäldskontoret beslutar om MREL som ska uppfyllas av en bank på såväl individuell nivå som gruppnivå.

Riksgäldskontoret får besluta att MREL ska uppfyllas med vissa typer av kvalificerade skulder. Det syftar dels till att minimera risken för att tillämpning av skuldnedskrivningsverktyget ska leda till att borgenärerna gör större förluster i resolution än i likvidation eller konkurs, dels till att säkerställa att resolution är praktiskt genomförbart samt kan ske på ett snabbt och transparent sätt.

Bestämmelser om MREL finns i 4 kap. LOR och Riksgäldskontorets föreskrifter (RGKFS 2015:2) om resolution.

3.2 Kapitaltäckningsregelverket

Regleringen avseende MREL har många beröringspunkter med kapitaltäckningsregelverket. Kapitaltäckningsregelverket fastslår förenklat hur mycket kapital en bank måste ha för att kunna absorbera eventuella förluster. Kapitalräkningsreglerna återfinns på EU-nivå i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 av den 26 juni 2013 om tillsyns krav för kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012, förkortad tillsynsförordningen, och Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/36/EU av den 26 juni 2013 om behörighet att utöva verksamhet i kreditinstitut och om särskild tillsyn av kreditinstitut och värdepappersföretag, om ändring av direktiv 2002/87/EG och om upphävande av direktiv 2006/48/EG och 2006/49/EG, förkortat kapitaltäckningsdirektivet.

Nuvarande kapitalkrav beräknas i förhållande till bankens risker. Bankens samlande kapitalkrav ska täckas av kapitalbasen, som förenklat består av bankens egna kapital och skuldinstrument som måste uppfylla särskilda villkor. Kapitalbasens delar benämns kapitalbasinstrument och utgörs av följande:

- Kärnprimärkapital (eget kapital efter vissa avdrag).
- Primärkapitaltillskott (kapitalinstrument som uppfyller villkoren i artikel 52.1 i tillsynsförordningen).
- Supplementärkapital (kapitalinstrument och efterställda lån som uppfyller villkoren i artikel 63 i tillsynsförordningen).

3.3 Bankpaketet

I november 2016 presenterade Europeiska kommissionen (kommissionen) ett paket med förslag om ändringar och kompletteringar av kapitaltäcknings och krishanteringsregelverken för banker, det s.k. Bankpaketet. Bankpaketet syftar till att på EU-nivå genomföra riskreducerande åtgärder som bygger på överenskomna globala standarder och därigenom öka bankernas motståndskraft.

I Bankpaketet föreslås framför allt ändringar i tillsynsförordningen, kapitaltäckningsdirektivet och krishanteringsdirektivet.

Ändringsdirektivet utgör en del av detta paket. Ett separat direktiv om en ny fordringsklass i de nationella förmånsrättsordningarna har motiverats med hänsyn till den särskilda karaktären hos de frågor som berörs och det brådskande behovet av harmoniserade EU-regler för att förhindra varje ytterligare snedvridning av konkurrensen på den inre marknaden.

Införande av ett minimikrav på total förlustabsorberingsförmåga (TLAC) och omarbetningar av MREL

Rådet för finansiell stabilitet (Financial Stability Board, FSB) offentliggjorde i november 2015 en global standard, minimikravet på total förlustabsorberingsförmåga (Total Loss Absorbing Capacity, TLAC), vilken godkändes av G20-länderna samma månad. TLAC är ett s.k. siffersatt minimikrav som träffar globalt systemviktiga banker (Global Systemically

Important Institutions, G-SIIs). Det innebär ett krav på dessa banker att ha en viss mängd skulder som uppfyller vissa villkor. Standarden är inte bindande men G20-länderna har enats om att TLAC ska fasas in från och med den 1 januari 2019. I Bankpaketet föreslås att TLAC ska genomföras på EU-nivå i tillsynsförordningen.

I likhet med MREL syftar TLAC till att möjliggöra en ändamålsenlig tillämpning av skuldnedskrivningsverktyget. Medan TLAC som angetts ovan utgör ett siffersatt krav utgör MREL ett individuellt krav som beslutas av Riksgäldskontoret. Även för globalt systemviktiga banker ska Riksgäldskontoret under vissa förutsättningar kunna fatta beslut om MREL. Enligt förslaget ska de omarbetade bestämmelserna om MREL vara kvar i krishanteringsdirektivet.

Kvalificerade skulder

Förslagen om ändringar i krishanteringsdirektivet och tillsynsförordningen kommer att påverka terminologin i lagen om resolution, så att t.ex. uttrycket ”kvalificerade skulder” får en ny innebörd. (Definitionen av ”kvalificerade skulder” kommer enligt förslagen att ändras till ”nedskrivningsbara skulder som uppfyller villkoren i artikel 45b eller, i tillämpliga fall, artikel 45g.3 a” medan det som idag betecknas ”kvalificerade skulder” kommer att definieras som ”nedskrivningsbara skulder”).

Villkoren för att skulder ska kunna beaktas för att uppfylla TLAC och MREL – kommer tas in i tillsynsförordningen och krishanteringsdirektivet.

Krav på efterställning

I kommissionens förslag till genomförande av TLAC uppställs, i enlighet med den globala TLAC-standard, krav på att globalt systemviktiga banker, med vissa undantag, ska uppfylla TLAC med skulder, där fordringar som motsvarar dessa skulder enligt förmånsrättsordningen ska tas ut efter s.k. oprioriterade fordringar (se avsnitt 3.5). Det uttrycks som ”ett krav på efterställning”. ”Kravet på efterställning” är således ett villkor för att skulder ska kunna beaktas för att uppfylla TLAC. ”Kravet på efterställning” föreslås kunna uppnås genom avtal (”efterställning enligt avtal”), lagstiftning (”efterställning enligt lag”) eller en viss företagsstruktur (”strukturell efterställning”).

Ändringsdirektivet uppställer krav på nationella regleringar som skapar ”efterställning enligt lag”.

En harmonisering av nationella förmånsrättsordningar

Ändringsdirektivet innebär i korthet ett krav på att medlemsstaterna i sina nationella förmånsrättsordningar skapar en ny klass för fordringar som hänför sig till skuldinstrument som ska kunna beaktas för att uppfylla TLAC och MREL. Ett antal medlemsstater har redan ändrat sina förmånsrättsordningar i det avseendet. De nationella lagändringar som har gjorts skiljer sig åt och detta har bedömts kunna ge upphov till olika problem. Det har därför ansetts nödvändigt med harmoniserade regler. Ett övergripande syfte med den nya fordringsklassen är förenklad krishantering genom ökad enhetlighet av de nationella förmånsrättsordningarna i EU.

Utöver det övergripande behovet av harmonisering syftar ändringsdirektivet till att underlätta för bankerna att uppfylla ”kravet på efterställning” i TLAC (och, i förekommande fall, MREL), minska risken för att bryta mot principen att ingen borgenär ska få ett sämre utfall än som hade varit fallet i konkurs eller likvidation samt underlätta och effektivisera resolution. Direktivet fastställer i huvudsak den nya fordringsklassens plats i de nationella förmånsrättsordningarna samt de villkor som skuldinstrument, relevant avtalsenlig dokumentation och prospekt ska uppfylla för att en (mot ett skuldinstrument svarande) fordran ska kunna hänföras till den nya fordringsklassen. Den nya fordringsklassen skapar således ”efterställning enligt lag”.

3.4 Den svenska förmånsrättsordningen

Förmånsrättsordningen vid konkurs och utmätning framgår i huvudsak av förmånsrättslagen (1970:979), FRL.

När det gäller förmånsrättsordningen vid konkurs görs skillnad mellan fordringar med särskild eller allmän förmånsrätt och fordringar utan förmånsrätt. Som huvudregel har fordringar med särskild förmånsrätt företräde framför fordringar med allmän förmånsrätt (15 § första meningen FRL). Från huvudregeln görs undantag (15 § andra meningen och 18 § andra stycket FRL). Fordringar med särskild förmånsrätt har inbördes den rätt som framgår av 9 § FRL. Fordringar med allmän förmånsrätt har inbördes den rätt som framgår av 10, 10 a och 12–13 b §§ FRL. Fordringar med allmän förmånsrätt enligt samma paragraf har inbördes lika rätt (14 § FRL).

Fordringar utan förmånsrätt har som utgångspunkt inbördes lika rätt (s.k. oprioriterade fordringar, se 18 § första stycket första meningen FRL). Det innebär att varje borgenär får betalt i förhållande till sin fordran (1 § första stycket andra meningen FRL). En borgenär kan dock enligt fordringsavtalet ha rätt till betalning först efter övriga borgenärer (s.k. efterställda fordringar, se 18 § första stycket andra meningen FRL). Böter, viten och fordringar på grund av förverkande eller annan särskild rättsverkan av brott får vid konkurs utdelning efter andra fordringar (19 § FRL).

Sammanfattningsvis har den svenska förmånsrättsordningen getts följande utformning:

1. Fordringar med särskild förmånsrätt, t.ex. säkerställda obligationer.
2. Fordringar med allmän förmånsrätt, t.ex. garanterade insättningar.
3. Fordringar utan förmånsrätt:
 - a) Oprioriterade fordringar, t.ex.
 - i) vanliga fordringar, t.ex. bankobligationer,
 - ii) fordringar som är derivat eller innefattar derivat,
 - iii) kvalificerade insättningar utan allmän förmånsrätt.
 - b) Efterställda fordringar, t.ex.
 - i) övriga primärkapitalinstrument,
 - ii) supplementärkapitalinstrument, och
 - iii) andra efterställda fordringar.
 - c) Böter m.m.

3.5 Turordningen vid tillämpning av skuldnedskrivningsverktyget

Tillämpning av det s.k. skuldnedskrivningsverktyget i 21 kap. LOR är som nämnts ovan en central åtgärd vid resolution.

Enligt 21 kap. 1 § LOR avses med skuldnedskrivningsverktyget

- nedskrivning av det i resolution försatta företags skulder, eller
- konvertering av det i resolution försatta företags skulder till aktier eller andra äganderättsinstrument i det företaget eller dess moderföretag, ett broinstitut eller ett tillgångsförvaltningsbolag.

I 21 kap. 15 § LOR stadgas att skuldnedskrivningsverktyget tillämpas på

- relevanta kapitalinstrument, och
- kvalificerade skulder.

Vad som avses med uttrycken relevanta kapitalinstrument och kvalificerade skulder anges i 2 kap. 1 och 2 §§ LOR.

Turordningen vid tillämpning av skuldnedskrivningsverktyget regleras i 21 kap. 15 § LOR:

A. Relevanta kapitalinstrument

1. Övriga primärkapitalinstrument, dvs. vissa skulder som ingår i kapitalbasen och som motsvarar efterställda fordringar (efterställda skulder).

2. Supplementärkapitalinstrument, dvs. vissa efterställda skulder som ingår i kapitalbasen.

B. Kvalificerade skulder

3. Efterställda skulder som inte ingår i kapitalbasen.

4. Skulder som motsvarar oprioriterade fordringar, t.ex.

i) vanliga skulder (s.k. seniora skulder),

ii) skulder som är derivat eller innefattar derivat, och

iii) kvalificerade insättningar utan allmän förmånsrätt.

5. Skulder som motsvarar kvalificerade insättningar med allmän förmånsrätt, dvs. kvalificerade insättningar som inte utgör garanterade insättningar och som avser fysiska personer och små och medelstora företag samt insättningar via filialer utanför EES till svenska institut.

Skuldnedskrivningsverktyget tillämpas således i omvänd förmånsrättsordning. Detta eftersom förlusterna i resolution i första hand ska bäras av ägare och borgenärer. Den omvända förmånsrättsordningen ska vidare ses i ljuset av principen om att det ekonomiska utfallet för ägare och borgenärer inte ska bli sämre vid resolution än om företaget i stället hade avvecklats genom konkurs eller likvidation (1 kap. 8 § LOR).

4 En ny fordringsklass i förmånsrättsordningen

Promemorians förslag: Det ska införas en ny fordringsklass i den svenska förmånsrättsordningen. Fordringar i den nya fordringsklassen ska tas ut efter oprioriterade fordringar men före efterställda fordringar.

Det gäller fordringar som är hänförliga till skuldinstrument som inte är derivat eller innefattar derivat och vars ursprungliga löptid är minst ett år, om borgenärens rätt till betalning enligt förmånsrättslagen (1970:979) för en fordran som är hänförlig till ett sådant instrument framgår av det avtal och, i förekommande fall, prospekt som avser emissionen av instrumentet.

I lagen om resolution ska tydliggöras dels turordningen vid tillämpning av skuldnedskrivningsverktyget i fråga om andra efterställda skulder än de relevanta kapitalinstrumenten, dels att verktyget ska tillämpas på kvalificerade skulder enligt förmånsrättsordningen i omvänd ordning.

Vissa felskrivningar i lagen om kapitalbuffertar ska rättas.

Skälen för promemorians förslag: Artikel 1.2 i ändringsdirektivet innebär att artikel 108 i krishanteringsdirektivet ges en ny utformning.

Enligt punkterna 2 och 3 i artikel 108 i krishanteringsdirektivet i dess nya lydelse ska medlemsstaterna införa en ny fordringsklass i de nationella förmånsrättsordningarna.

Med utgångspunkt i den svenska förmånsrättsordningen ska fordringar i den nya fordringsklassen tas ut efter oprioriterade fordringar (18 § första stycket första meningen FRL) men före efterställda skulder (18 § första stycket andra meningen FRL).

Fordringar i den nya fordringsklassen ska uppfylla de villkor som framgår av punkten 2 a)–c) i artikel 108 i krishanteringsdirektivet i dess nya lydelse.

Det gäller fordringar hänförliga till skuldinstrument som inte är derivat eller innefattar derivat och vars ursprungliga löptid är minst ett år, om den förmånsrätt som gäller för fordran hänförlig till ett sådant instrument framgår av det avtal och, i förekommande fall, prospekt som avser emissionen av skuldinstrumentet.

Villkoren syftar till att säkerställa att skuldinstrument som motsvarar fordringar i den nya fordringsklassen uppfyller kvalificeringskriterierna i framtida TLAC (skäl 10 i ändringsdirektivet). De ytterligare villkor för att dessa skuldinstrument ska kunna beaktas för att uppfylla framtida TLAC och MREL kommer att framgå av kommande förslag inom ramen för Bankpaketet.

För att uppfylla kraven i ändringsdirektivet bör en ny fordringsklass införas i den svenska förmånsrättsordningen. Fordringar i den nya fordringsklassen bör tas ut efter oprioriterade fordringar men före efterställda fordringar.

Den nya fordringsklassen bör begränsas till fordringar som uppfyller de villkor som framgår av punkterna 2 a)–c) i artikel 108 i krishanteringsdirektivet.

Den nya fordringsklassen är visserligen inte begränsad vad avser kretsen av emittenter. Det framstår emellertid inte som sannolikt att andra företag än de som omfattas av 1 kap. 1 § LOR kommer att emittera skuldinstrument av detta slag.

Den nya fordringsklassen bör införas genom ett tillägg i 18 § första stycket FRL. Villkoren för att fordringar ska vara hänförliga till den nya fordringsklassen – bör införas genom ett tillägg i 21 kap. 15 § LOR. Ett sådant tillägg tydliggör de mot den nya fordringsklassen svarande skuldinstrumentens turordning vid tillämpning av skuldnedskrivningsverktyget. På så sätt tydliggörs också att det är fråga om en särreglering i syfte att genomföra ändringsdirektivet.

Av avsnitt 3.5 framgår att skuldnedskrivningsverktyget ska tillämpas i omvänd förmånsrättsordning. Det bör tydliggöras i lagtexten. Med utgångspunkt i förslaget att villkoren för att fordringar ska vara hänförliga till den nya fordringsklassen ska framgå av 21 kap. 15 § LOR, bör också turordningen vid tillämpning av skuldnedskrivningsverktyget i fråga om andra efterställda skulder än de relevanta kapitalinstrumenten tydliggöras i lagtexten.

Av 4 kap. 4 § LOR framgår att Riksgäldskontoret får besluta att ett företag ska uppfylla minimikravet på nedskrivningsbara skulder med vissa typer av kvalificerade skulder. Det gäller skuldinstrument som framgår av artikel 45.13 och 45.14 i krishanteringsdirektivet (prop. 2015/16:5 s. 261–263). Det är upp till Riksgäldskontoret att besluta om tillämpningen av bestämmelsen.

Vilka kvalificerade skulder som är medräkningsbara vid beräkningen av om minimikravet på nedskrivningsbara skulder enligt 4 kap. 1 § LOR är uppfyllt framgår av Riksgäldskontorets föreskrifter (RGKFS 2015:2) om resolution.

Slutligen bör vissa felskrivningar rättas i 1 kap. 2 § lagen (2014:966) om kapitalbuffertar.

5 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Promemorians förslag: Lagändringarna ska träda i kraft den 29 december 2018.

Promemorians bedömning: Några övergångsbestämmelser behövs inte.

Skälen för promemorians förslag och bedömning: Artikel 2.1 i ändringsdirektivet stadgar att medlemsstaterna ska sätta i kraft de bestämmelser i lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa direktivet senast den 29 december 2018. Lagändringarna bör därför träda i kraft så tidigt som möjligt, vilket bedöms vara den 29 december 2018.

Punkterna 4, 5 och 7 i artikel 108 i krishanteringsdirektivet i dess nya lydelse gäller förhållandet mellan nationell lagstiftning som har föregått

ändringsdirektivet och ändringsdirektivet. Sverige har inte vid en tidigare tidpunkt infört bestämmelser som motsvarar den nya fordringsklassen i punkterna 2 och 3 i artikel 108 i krishanteringsdirektivet i dess nya lydelse. Förslaget gäller fordringar som uppkommer efter förslagets ikraftträdande. Mot den bakgrunden föranleder artiklarna 108.4, 108.5 och 108.7 i krishanteringsdirektivet i dess nya lydelse inga övergångsbestämmelser.

6 Konsekvensanalys

Offentligfinansiella- och samhällsekonomiska effekter

Förslaget om en ny fordringsklass i förmånsrättsordningen har i sig inga offentligfinansiella- effekter. När det gäller de samhällsekonomiska effekterna av förslaget kan konstateras att finanskriser är dyra. Bestämmelserna i krishanteringsregelverket innebär att kostnaderna för att hantera banker i kris i huvudsak kommer att bäras av bankernas ägare och borgenärer (se prop. 2015/16:5 s. 762 och 763). Ett centralt verktyg i resolution är skuldnedskrivningsverktyget. Den nya fordringsklassen i förmånsrättsordning utgör en viktig komponent för en effektiv tillämpning av skuldnedskrivningsverktyget och i förlängningen en effektiv resolution. Den nya fordringsklassen i förmånsrättsordningen minskar också behovet av att använda medel från resolutionsreserven vid tillämpning av skuldnedskrivningsverktyget.

Effekter för finansiella företag

Krishanteringsdirektivet omfattar finansiella företag, framför allt banker.

För potentiellt icke systemviktiga företag (ca 170 företag) har förslaget om en ny fordringsklass i förmånsrättsordningen ingen praktisk betydelse. För potentiellt systemviktiga företag (ca 10 företag) har förslaget följande effekter.

Gällande MREL och framtida TLAC och MREL innebär krav på dessa företag att emittera skuldinstrument i viss utsträckning. Det ökar i sin tur kostnaderna för bankerna. Som utgångspunkt gäller att dessa krav påverkar konkurrensen mellan företagen, eftersom de företag som träffas av kraven har högre kostnader i förhållande till företag som inte träffas av kraven. Ökade kostnader kan i sin tur övervältras på företagens kunder. Det kan i sin tur påverka kreditgivningen till privatpersoner och företag. Samtidigt är övervältringseffekterna mycket svåra att beräkna, inte minst sett mot bakgrund av att förhållandena mellan företagen varierar i stor utsträckning.

Förslaget om en ny fordringsklass i förmånsrättsordningen – som inte i sig innebär ett krav på bankerna att emittera skuldinstrument – kan leda till att kostnaderna för att emittera skuldinstrument för att uppfylla gällande MREL och framtida TLAC och MREL minskar i viss utsträckning. Detta eftersom förslaget exempelvis gör det möjligt för potentiellt systemviktiga företag (ca 10 företag) att möta ”kravet på efterställning” i framtida TLAC och, i förekommande fall, MREL med skuldinstrument som motsvarar den nya fordringsklassen i förmånsrättsordningen.

Skuldinstrument som motsvarar den nya fordringsklassen i förmånsrättsordningen får antas vara billigare än efterställda skulder. Det är emellertid upp till kreditmarknadens aktörer att prissätta skuldinstrument som motsvarar den nya fordringsklassen i förmånsrättsordningen.

Det ska framhållas att det också i fortsättningen kommer att vara fortsatt möjligt för dessa banker att finansiera sin verksamhet genom att emittera skuldinstrument som motsvarar oprioriterade fordringar (skäl 10 i ändringsdirektivet).

Förslaget påverkar i sig inte den administrativa bördan för företagen.

Effekter för investerare

Förslaget om en ny fordringsklass i förmånsrättsordningen påverkar de investerare som har fordringar på banker. Förslaget gör det möjligt att investera i skuldinstrument som motsvarar den nya fordringsklassen. Den nya fordringsklassen kan minska risken för att fordringar med bättre rätt – framför allt oprioriterade fordringar – tas i anspråk vid tillämpning av skuldnedskrivningsverktyget. I förhållande till oprioriterade fordringar, underlättar tillskapandet av den nya fordringsklassen investerarnas riskbedömning.

Effekter för myndigheter och domstolar

Förslaget om en ny fordringsklass i förmånsrättsordningen medför i sig inga ökade kostnader för myndigheter (Riksgäldskontoret och Finansinspektionen) eller domstolarna.

Speciella informationsinsatser

Förslaget om en ny fordringsklass i förmånsrättsordningen innebär att borgenärens rätt till betalning enligt FRL för en fordran hänförlig till ett skuldinstrument ska framgå av det avtal, och i förekommande fall, prospekt som avser emissionen av instrumentet. Det innebär att förslaget inte föranleder något behov av speciella informationsinsatser.

Alternativa lösningar

Ändringsdirektivet innebär att det ska införas en ny fordringsklass i de nationella förmånsrättsordningarna. Det innebär att det inte står några alternativa lösningar till buds.

Förenlighet med unionsrätten

Förslaget om en ny fordringsklass i förmånsrättsordningen – som genomför ändringsdirektivet – står i överensstämmelse med unionsrätten.

7 Författningskommentar

7.1 Förslaget till lag om ändring i förmånsrättslagen (1970:979)

18 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om fordringar utan förmånsrätt.

Första stycket andra meningen – som är ny – genomför, tillsammans med 21 kap. 15 § 3 b LOR, artikel 1 i ändringsdirektivet.

Ändringen innebär att det införs en ny fordringsklass i förmånsrättsordningen. Det gäller fordringar hänförliga till skuldinstrument som avses i 21 kap. 15 § 3 b LOR. Fordringarna i den nya fordringsklassen tas ut efter oprioriterade fordringar (18 § första stycket första meningen FRL) men före efterställda fordringar (18 § första stycket tredje meningen FRL).

Genom de villkor som framgår av 21 kap. 15 § 3 b LOR omfattar bestämmelsen ett begränsat slag av skuldinstrument.

Övriga ändringar är redaktionella.

Övervägandena finns i avsnitt 4.

7.2 Förslaget till lag om ändring i lagen (2014:966) om kapitalbuffertar

1 kap.

2 §

Paragrafen innehåller definitioner.

I *punkterna 1, 2, 5 och 9* görs redaktionella ändringar.

7.3 Förslaget till lag om ändring i lagen (2015:1016) om resolution

21 kap.

15 §

Paragrafen innehåller turordningen vid tillämpning av skuldnedskrivningsverktyget.

Ändringen genomför, tillsammans med 18 § första stycket andra meningen FRL, artikel 1 i ändringsdirektivet.

Av *punkt 3 a* – som är ny – framgår turordningen vid tillämpning av skuldnedskrivningsverktyget i fråga om andra efterställda skulder än de relevanta kapitalinstrumenten.

Av *punkt 3 b* – som är ny – framgår turordningen vid tillämpning av skuldnedskrivningsverktyget i fråga om de skuldinstrument som motsvarar fordringar i den nya fordringsklassen i förmånsrättsordningen enligt 18 § FRL.

Vid bedömningen av huruvida ett skuldinstrument innefattar ett derivat ska skuldinstrument med rörlig ränta som härletts från en allmänt använd referensränta och skuldinstrument som inte är angivna i emittentens

nationella valuta, förutsatt att kapitalbeloppet, återbetalningen och räntan är angivna i samma valuta, inte endast på grund av dessa egenskaper anses vara skuldinstrument med inbäddade derivat (artikel 108.6 i krishanteringsdirektivet i dess nya lydelse).

Med uttrycket "skuldinstrument" avses obligationer och andra former av överlåtbara skuldförbindelser samt instrument som skapar eller bekräftar en skuld (artikel 2.1.48 ii) i krishanteringsdirektivet i dess nya lydelse). Uttrycket "skuldinstrument" i artikel 2.1.48 i) i krishanteringsdirektivet behandlas i prop. 2015/16:5 s. 450.

Uttrycket "prospekt" har samma innebörd som i lagen (1991:980) om handel med finansiella instrument (samma prop. s. 584).

Av *punkt 3 c* – som är ny – framgår att skuldnedskrivningsverktyget ska tillämpas i omvänd förmånsrättsordning. Detta innebär exempelvis att kvalificerade skulder som motsvaras av oprioriterade fordringar träffas av skuldnedskrivningsverktyget före kvalificerade insättningar med allmän förmånsrätt.

Övervägandena finns i avsnitt 4.

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV (EU) 2017/2399**av den 12 december 2017****om ändring av direktiv 2014/59/EU vad gäller rangordningen av skuldinstrument utan säkerhet i en insolvenshierarki**

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA DIREKTIV

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 114,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,

med beaktande av Europeiska centralbankens yttrande ⁽¹⁾,med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande ⁽²⁾,i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet ⁽³⁾, och

av följande skäl:

- (1) Den 9 november 2015 offentliggjorde rådet för finansiell stabilitet (FSB) listan över villkoren för den totala förlustabsorberingskapaciteten (nedan kallat *TLAC-standard*), vilken godkändes av G20-gruppen i november 2015. Målet med TLAC-standarderna är att säkerställa att globala systemviktiga banker, som i unionsramen benämns globala systemviktiga institut, har tillräcklig förlustabsorberings- och rekapitaliseringskapacitet för att bidra till att säkerställa att kritiska funktioner kan upprätthållas utan att skattebetalarnas pengar (offentliga medel) eller den finansiella stabiliteten äventyras vid och omedelbart efter en resolution. I sitt meddelande av den 24 november 2015 med titeln *Mot ett fullbordande av bankunionen* åtog sig kommissionen att lägga fram ett lagstiftningsförslag senast vid slutet av 2016 som skulle göra det möjligt att genomföra TLAC-standarderna i unionsrätten senast 2019 i enlighet med den internationellt överenskomna fristen.
- (2) Vid genomförandet av TLAC-standarderna i unionsrätten måste hänsyn tas till det befintliga institutspecifika minimikravet för kapitalbas och kvalificerade skulder (nedan kallat *MREL*) som gäller för alla institut i unionen i enlighet med vad som fastställs i Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/59/EU ⁽⁴⁾. Eftersom TLAC och MREL båda syftar till att säkerställa att instituten i unionen har tillräcklig förlustabsorberings- och rekapitaliseringskapacitet bör de båda kraven vara kompletterande inslag i en gemensam ram. Rent konkret föreslog kommissionen att den harmoniserade miniminivån i TLAC-standarderna för globala systemviktiga institut (nedan kallat *TLAC-minimikravet*), och de kvalifikationskriterier för skulder som används för efterlevnad av den standarden, bör införas i unionsrätten genom ändringar av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 ⁽⁵⁾, samtidigt som det institutspecifika påslaget för globala systemviktiga institut och de institutspecifika kraven för institut som inte är globalt systemviktiga liksom tillämpliga kvalifikationskriterier bör hanteras genom riktade ändringar av Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/59/EU och Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 806/2014 ⁽⁶⁾.

⁽¹⁾ EUT C 132, 26.4.2017, s. 1.

⁽²⁾ EUT C 173, 31.5.2017, s. 41.

⁽³⁾ Europaparlamentets ståndpunkt av den 30 november 2017 (ännu ej offentliggjord i EUT) och rådets beslut av den 7 december 2017.

⁽⁴⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/59/EU av den 15 maj 2014 om inrättande av en ram för återhämtning och resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av rådets direktiv 82/891/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/24/EG, 2002/47/EG, 2004/25/EG, 2005/56/EG, 2007/36/EG, 2011/35/EU, 2012/30/EU och 2013/36/EU samt Europaparlamentets och rådets förordningar (EU) nr 1093/2010 och (EU) nr 648/2012 (EUT L 173, 12.6.2014, s. 190).

⁽⁵⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 av den 26 juni 2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012 (EUT L 176, 27.6.2013, s. 1).

⁽⁶⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 806/2014 av den 15 juli 2014 om fastställande av enhetliga regler och ett enhetligt förfarande för resolution av kreditinstitut och vissa värdepappersföretag inom ramen för en gemensam resolutionsmekanism och en gemensam resolutionsfond och om ändring av förordning (EU) nr 1093/2010 (EUT L 225, 30.7.2014, s. 1).

Det här direktivet, som avser rangordningen av skuldinstrument utan säkerhet i en insolvenshierarki, kompletterar de ovannämnda lagstiftningsakterna, i enlighet med de föreslagna ändringarna, och Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/36/EU ⁽¹⁾.

- (3) Med tanke på dessa förslag är det, för att kunna säkerställa rättslig förutsebarhet för marknaderna och för de enheter som omfattas av MREL och TLAC, viktigt att dels säkerställa att det i god tid råder klarhet om de kvalifikationskriterier för skulder som används för efterlevnad av MREL och av den unionsrätt genom vilken TLAC genomförs, dels införa lämpliga bestämmelser om fortsatt tillämpning av äldre regler med avseende på kvalificering av skulder som emitterats innan de reviderade kvalifikationskriterierna träder i kraft.
- (4) Medlemsstaterna bör säkerställa att instituten har en tillräcklig förlustabsorberings- och rekapitaliseringskapacitet, för att säkerställa en smidig och snabb förlustabsorbering och rekapitalisering med minimala effekter på den finansiella stabiliteten och samtidigt eftersträva att undvika följder för skattebetalarna. Detta bör uppnås genom institutens fortlöpande efterlevnad av det TLAC-minimikrav som ska genomföras i unionsrätten genom en ändring av förordning (EU) nr 575/2013 och genom kravet på kapitalbas och kvalificerade skulder som föreskrivs i direktiv 2014/59/EU.
- (5) TLAC-standarden kräver att globala systemviktiga institut, med vissa undantag, uppfyller TLAC-minimikravet med efterställda skulder som vid insolvens rangordnas efter skulder som är undantagna från TLAC (nedan kallat *efterställningskrav*). Enligt TLAC-standarden bör efterställning uppnås genom rättsliga verkningar av ett avtal (så kallad efterställning enligt avtal), lagstiftningen i en viss jurisdiktion (så kallad efterställning enligt lag) eller en viss företagsstruktur (så kallad strukturell efterställning). I de fall där det krävs i direktiv 2014/59/EU bör de institut som omfattas av det direktivet uppfylla de institutspecifika krav som ställs på dem med efterställda skulder i syfte att minimera risken för rättsligt överklagande från borgenärer baserat på att deras förluster vid resolution är större än de förluster som borgenärerna skulle ha ådragit sig vid normala insolvensförfaranden (principen om "inte sämre villkor för borgenär").
- (6) Ett antal medlemsstater har ändrat eller håller på att ändra reglerna om insolvensrangordningen av prioriterade skulder utan säkerhet enligt deras nationella insolvensrätt så att deras institut kan uppfylla efterställningskravet på ett effektivare sätt och därigenom underlätta resolution.
- (7) De nationella regler som hittills antagits skiljer sig väsentligt åt. Avsaknad av harmoniserade unionsregler skapar osäkerhet för både utfärdande institut och investerare och försvårar sannolikt tillämpningen av skuldnedskrivningsverktyget på gränsöverskridande institut. Avsaknaden av harmoniserade unionsregler resulterar också sannolikt i snedvridning av konkurrensen på den inre marknaden, eftersom institutens kostnader för att efterleva efterställningskravet liksom de kostnader som belastar investerare vid köp av skuldinstrument som emitterats av institut kan komma att skilja sig väsentligt åt inom unionen.
- (8) Europaparlamentet uppmanade i sin resolution av den 10 mars 2016 om bankunionen ⁽²⁾ kommissionen att lägga fram förslag för att ytterligare minska de rättsliga riskerna för krav enligt principen om "inte sämre villkor för borgenär", och i sina slutsatser av den 17 juni 2016 uppmanade rådet kommissionen att lägga fram ett förslag om en gemensam strategi för rangordningen av bankkreditgivare i syfte att förbättra rättssäkerheten i händelse av resolution.
- (9) Det är därför nödvändigt att undanröja de betydande hindren för den inre marknadens funktion och undvika snedvridningar av konkurrensen till följd av avsaknad av harmoniserade unionsregler om rangordning av bankkreditgivare och förhindra att sådana hinder och snedvridningar uppstår i framtiden. Därför är den lämpliga rättsliga grunden för detta direktiv artikel 114 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.
- (10) För att minimera kostnaderna för att efterleva efterställningskravet och eventuella negativa effekter på finansieringskostnader bör detta direktiv tillåta medlemsstaterna att i förekommande fall behålla den befintliga klassen ordinarie prioriterade skulder utan säkerhet, som är mindre kostsamma för institut att emittera än alla andra efterställda

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/36/EU av den 26 juni 2013 om behörighet att utöva verksamhet i kreditinstitut och om tillsyn av kreditinstitut och värdepappersföretag, om ändring av direktiv 2002/87/EG och om upphävande av direktiv 2006/48/EG och 2006/49/EG (EUT L 176, 27.6.2013, s. 338).

⁽²⁾ Ännu ej offentliggjord i EUT.

skulder. För att öka möjligheterna att försätta institut i resolution bör det i detta direktiv inte desto mindre krävas att medlemsstaterna skapar en ny klass av underordnade prioriterade skulder som vid insolvens bör rangordnas före kapitalbasinstrument och sådana efterställda skulder som inte kan räknas som kapitalbasinstrument, men efter andra prioriterade skulder. Det bör fortsatt stå institut fritt att emittera skuld i både klassen prioriterade skulder och klassen underordnade prioriterade skulder. Av dessa två klasser bör, utan att det påverkar andra alternativ och undantag i TLAC-standarden för att uppfylla efterställningskravet, endast klassen underordnade prioriterade skulder vara kvalificerad att uppfylla efterställningskravet. Detta syftar till att göra det möjligt för institut att använda den mindre kostsamma skuldklassen ordinarie prioriterade skulder för sin finansiering eller av andra operativa skäl och att emittera skuld i den nya klassen underordnade prioriterade skulder för att få tillgång till finansiering samtidigt som efterställningskravet efterlevs. Medlemsstaterna bör ha möjlighet att skapa flera klasser för andra ordinarie skulder utan säkerhet, under förutsättning att de, utan att det påverkar andra alternativ och undantag som föreskrivs i TLAC-standarden, säkerställer att endast klassen underordnade prioriterade skuldinstrument är kvalificerad att uppfylla efterställningskravet.

- (11) För att säkerställa att den nya klassen underordnade prioriterade skuldinstrument uppfyller de kvalificeringskriterier som beskrivs i TLAC-standarden och fastställs i direktiv 2014/59/EU, och därigenom ökar rättssäkerheten, bör medlemsstaterna säkerställa att dessa skuldinstrument har en ursprunglig avtalsenlig löptid på minst ett år, inte innehåller några inbäddade derivat och inte själva är derivat, och att den relevanta avtalsenliga dokumentationen som avser emissionen av dem och, i förekommande fall, prospektet uttryckligen hänvisar till deras lägre prioritet vid normala insolvensförfaranden. Skuldinstrument med rörlig ränta som härletts från en allmänt använd referensränta, såsom Euribor eller Libor, och skuldinstrument som inte är angivna i emittentens nationella valuta, förutsatt att kapitalbeloppet, återbetalningen och räntan är angivna i samma valuta bör inte anses vara skuldinstrument med inbäddade derivat endast på grund av dessa egenskaper. Det här direktivet bör inte påverka eventuella krav i nationell rätt på att registrera skuldinstrument i emittentens företagsregister för att skulderna ska uppfylla de villkor för underordnade prioriterade skuldinstrument som anges i det här direktivet.
- (12) För att öka rättssäkerheten för investerare bör medlemsstaterna säkerställa att ordinarie skuldinstrument utan säkerhet och övriga ordinarie skulder utan säkerhet som inte är skuldinstrument ges högre prioritet i den nationella insolvensrätten än den nya klassen underordnade prioriterade skuldinstrument. Medlemsstaterna bör också säkerställa att den nya klassen underordnade prioriterade skuldinstrument ges högre prioritet än kapitalbasinstrument och prioriteten hos alla efterställda skulder som inte räknas som kapitalbas.
- (13) Eftersom målen för detta direktiv, nämligen att fastställa harmoniserade regler för insolvensrangordningen av skuldinstrument utan säkerhet vid tillämpning av unionens ram för återhämtning och resolution och framför allt att effektivisera skuldnedskrivningsordningen, inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna utan snarare, på grund av åtgärdens omfattning, kan uppnås bättre på unionsnivå, kan unionen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget om Europeiska unionen. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går detta direktiv inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå dessa mål. Detta direktiv bör i synnerhet inte påverka andra alternativ eller undantag som anges i TLAC-standarden för uppfyllandet av efterställningskravet.
- (14) Det är lämpligt att de ändringar av direktiv 2014/59/EU som föreskrivs i det här direktivet tillämpas på fordringar utan säkerhet som härrör från skuldinstrument som emitterats på eller efter den dag då det här direktivet börjar tillämpas. Av rättssäkerhetsskäl och för att så mycket som möjligt minska övergångskostnaderna är det dock nödvändigt att införa lämpliga skyddsåtgärder vad gäller insolvensrangordningen av fordringar som härrör från skuldinstrument som har emitterats före detta datum. Medlemsstaterna bör därför säkerställa att insolvensrangordningen av alla utestående fordringar utan säkerhet som härrör från skuldinstrument som institut har emitterat före detta datum regleras av medlemsstaternas lagstiftning såsom den hade antagits per den 31 december 2016. I den utsträckning som viss nationell lagstiftning såsom den hade antagits per den 31 december 2016 redan möjliggör för instituten att emittera efterställda skulder bör en del eller alla utestående fordringar utan säkerhet som härrör från skuldinstrument som emitterats före den dag då detta direktiv börjar tillämpas kunna ha samma insolvensrangordning som de underordnade prioriterade skuldinstrument som emitterades enligt villkoren i detta direktiv. Dessutom bör medlemsstaterna efter den 31 december 2016 och före den dag då detta direktiv träder i kraft kunna anpassa sin nationella lagstiftning som reglerar rangordningen vid normala insolvensförfaranden för fordringar utan säkerhet som härrör från skuldinstrument som emitterats efter den dag då sådan lagstiftning började tillämpas för att uppfylla de villkor som fastställs i detta direktiv. I sådana fall bör endast de fordringar utan säkerhet som härrör från skuldinstrument som emitterats innan denna nya nationella lagstiftning började tillämpas fortsätta att regleras av medlemsstaternas lagstiftning såsom den hade antagits per den 31 december 2016.

- (15) Detta direktiv bör inte hindra medlemsstaterna från att föreskriva att detta direktiv bör fortsätta att tillämpas när de utfärdande enheterna inte längre omfattas av unionens ram för återhämtning och resolution, särskilt eftersom de avyttrar sin kredit- eller investeringsverksamhet till en tredje man.
- (16) Det här direktivet harmoniserar rangordningen av fordringar utan säkerhet som härrör från skuldinstrument vid normala insolvensförfaranden och omfattar inte insolvensrangordningen av insättningar utöver befintliga tillämpliga bestämmelser i direktiv 2014/59/EU. Det här direktivet påverkar därför inte tillämpningen av medlemsstaternas befintliga eller framtida nationella lagstiftning som reglerar normala insolvensförfaranden omfattande insolvensrangordningen av insättningar, i den mån denna rangordning inte harmoniseras genom direktiv 2014/59/EU, oavsett vilket datum insättningarna gjordes. Senast den 29 december 2020 bör kommissionen se över tillämpningen av direktiv 2014/59/EU vad gäller insättningarnas rangordning vid insolvens, och särskilt bedöma om direktivet behöver ändras ytterligare.
- (17) För att säkerställa rättssäkerhet för marknaderna och för enskilda institut och för att underlätta den praktiska tillämpningen av skuldnedskrivningsverktyget bör detta direktiv träda i kraft dagen efter det att det offentliggörs.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Ändringar av direktiv 2014/59/EU

Direktiv 2014/59/EU ska ändras på följande sätt:

1. I artikel 2.1 ska led 48 ersättas med följande:

”48. skuldinstrument:

- i) vid tillämpning av artikel 63.1 g och j, obligationer och andra former av överlåtbara skuldförbindelser, instrument som skapar eller bekräftar en skuld samt instrument som ger rätt att förvärva skuldinstrument, och
- ii) vid tillämpning av artikel 108, obligationer och andra former av överlåtbara skuldförbindelser samt instrument som skapar eller bekräftar en skuld.”

2. Artikel 108 ska ersättas med följande:

”Artikel 108

Rangordning vid insolvens

1. Medlemsstaterna ska säkerställa följande i deras nationella lagstiftning som reglerar normala insolvensförfaranden:

- a) Att följande ges samma prioritet, som är högre än den prioritet som ges fordringar från ordinarie borgenärer utan säkerhet:

- i) Den del av kvalificerade insättningar från fysiska personer och mikroföretag samt små och medelstora företag som överstiger den garantinivå som avses i artikel 6 i direktiv 2014/49/EU.
- ii) Insättningar som skulle utgöra kvalificerade insättningar från fysiska personer och mikroföretag samt små och medelstora företag om de inte hade gjorts genom filialer belägna utanför unionen av institut som är etablerade inom unionen.

- b) Att följande ges samma prioritet, som är högre än den prioritet som ges enligt led a:

- i) Garanterade insättningar.
- ii) Insättningsgarantisystem som ersätter rättigheterna och skyldigheterna för garanterade insättare vid insolvens.

2. Medlemsstaterna ska, för enheter som avses i artikel 1.1 första stycket a–d, säkerställa att ordinarie fordringar utan säkerhet, i deras nationella lagstiftning som reglerar normala insolvensförfaranden, ges högre prioritet än fordringar utan säkerhet som härrör från skuldinstrument som uppfyller följande villkor:

- a) Den ursprungliga avtalsenliga löptiden för skuldinstrumenten är minst ett år.
- b) Skuldinstrumenten innehåller inga inbäddade derivat och är inte själva derivat.
- c) Den relevanta avtalsenliga dokumentation och, i tillämpliga fall, de prospekt som avser emissionen hänvisar uttryckligen till den lägre prioriteten enligt denna punkt.

3. Medlemsstaterna ska säkerställa att fordringar utan säkerhet som härrör från skuldinstrument som uppfyller de villkor som anges i punkt 2 a, b och c i den här artikeln ges högre prioritet i deras nationella lagstiftning som reglerar normala insolvensförfaranden än fordringar som härrör från instrument som avses i artikel 48.1 a–d.

4. Utan att det påverkar tillämpningen av punkterna 5 och 7 ska medlemsstaterna säkerställa att deras nationella lagstiftning som reglerar normala insolvensförfaranden såsom den hade antagits per den 31 december 2016 är tillämplig på rangordningen vid normala insolvensförfaranden för fordringar utan säkerhet som härrör från skuldinstrument som emitteras av enheter som avses i artikel 1.1 första stycket a–d i det här direktivet före dagen då de åtgärder i nationell lagstiftning som införlivar Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2017/2399 (*) träder i kraft.

5. Om en medlemsstat efter den 31 december 2016 och före den 28 december 2017 antog en nationell lag som reglerar rangordningen vid normala insolvensförfaranden för fordringar utan säkerhet som härrör från skuldinstrument som emitterats efter den dag då en sådan nationell lag börjar tillämpas, ska punkt 4 inte tillämpas på fordringar som härrör från skuldinstrument som emitterats efter den dag då den nationella lagen börjar tillämpas, förutsatt att samtliga följande villkor är uppfyllda:

- a) Den nationella lagen föreskriver att ordinarie fordringar utan säkerhet, för enheter som avses i artikel 1.1 första stycket a–d, vid normala insolvensförfaranden ges högre prioritet än fordringar utan säkerhet som härrör från skuldinstrument som uppfyller följande villkor:
 - i) Den ursprungliga avtalsenliga löptiden för skuldinstrumenten är minst ett år.
 - ii) Skuldinstrumenten innehåller inga inbäddade derivat och är inte själva derivat.
 - iii) Den relevanta avtalsenliga dokumentation och i förekommande fall det prospekt som avser emissionen hänvisar uttryckligen till den lägre prioriteten enligt den nationella lagen.
- b) Den nationella lagen föreskriver att fordringar utan säkerhet som härrör från skuldinstrument som uppfyller villkoren i led a i detta stycke vid normala insolvensförfaranden ges högre prioritet än fordringar som härrör från sådana instrument som avses i artikel 48.1 a–d.

Den dag då de åtgärder i nationell lagstiftning genom vilka direktiv (EU) 2017/2399 införlivas träder i kraft ska de fordringar utan säkerhet som härrör från sådana skuldinstrument som avses i led b i första stycket ges samma prioritet som den som avses i punkterna 2 a, 2 b, 2 c och 3 i denna artikel.

6. Skuldinstrument med rörlig ränta som härletts från en allmänt använd referensränta och skuldinstrument som inte är angivna i emittentens nationella valuta, förutsatt att kapitalbeloppet, återbetalningen och räntan är angivna i samma valuta, ska vid tillämpning av punkt 2 b och punkt 5 första stycket led a ii inte endast på grund av dessa egenskaper anses vara skuldinstrument med inbäddade derivat.

7. De medlemsstater som före den 31 december 2016 har antagit en nationell lag som reglerar normala insolvensförfaranden varigenom ordinarie fordringar utan säkerhet som härrör från skuldinstrument som emitteras av enheter som avses i artikel 1.1 första stycket a–d delas in i två eller fler olika rangordningar, eller varigenom prioriteten för ordinarie fordringar utan säkerhet som härrör från sådana skuldinstrument ändras i förhållande till alla övriga ordinarie fordringar utan säkerhet med samma prioritet, får föreskriva att skuldinstrument med den lägsta prioriteten bland dessa ordinarie fordringar utan säkerhet ges samma prioritet som den som ges fordringar som uppfyller villkoren i punkterna 2 a, 2 b, 2 c och 3 i den här artikeln.

(*) Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2017/2399 av den 12 december 2017 om ändring av direktiv 2014/59/EU vad gäller rangordningen av skuldinstrument utan säkerhet i en insolvenshierarki (EUT L 345, 27.12.2017, s. 96)."

Artikel 2

Införlivande

1. Medlemsstaterna ska sätta i kraft de bestämmelser i lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa detta direktiv senast den 29 december 2018. De ska genast underrätta kommissionen om detta.

Medlemsstaterna ska tillämpa dessa åtgärder från och med den dag då de träder i kraft i den nationella lagstiftningen.

2. När en medlemsstat antar de bestämmelser som avses i punkt 1 ska de innehålla en hänvisning till detta direktiv eller åtföljas av en sådan hänvisning när de offentliggörs. Närmare föreskrifter om hur hänvisningen ska göras ska varje medlemsstat själv utfärda.

3. Punkt 2 ska inte tillämpas i de fall där de nationella bestämmelser i medlemsstaterna som är i kraft före den dag då detta direktiv träder i kraft är förenliga med detta direktiv. I sådana fall ska medlemsstaterna underrätta kommissionen om detta.

4. Medlemsstaterna ska till kommissionen och Europeiska bankmyndigheten överlämna texten till de centrala bestämmelser i nationell rätt som de antar inom det område som omfattas av detta direktiv.

Artikel 3

Översyn

Senast den 29 december 2020 ska kommissionen se över tillämpningen av artikel 108.1 i direktiv 2014/59/EU. Kommissionen ska särskilt bedöma om direktivet behöver ändras ytterligare med avseende på insättningarnas rangordning vid insolvens. Kommissionen ska överlämna en rapport om detta till Europaparlamentet och rådet.

Artikel 4

Ikraftträdande

Detta direktiv träder i kraft dagen efter det att det har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Artikel 5

Adressater

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i Strasbourg den 12 december 2017.

På Europaparlamentets vägnar

A. TAJANI

Ordförande

På rådets vägnar

M. MAASIKAS

Ordförande
